

Energeticky soběstačná farma

Vlastní jatka a obchody, ale i výrobu energií z vlastních zdrojů vytvořili farmáři Horákové z Choťovic na Kolínsku. Samotný chov zvířat by se podle nich nevyplatil. Díky vlastní bioplynové stanici i tzv. ZEVO, tedy zařízení na energetické využívání odpadu, je farma energeticky soběstačná. V nynější době stoupajících cen energií je to výhodné, i když nafta do traktoru je stále potřeba. Uvedli to na nedávném setkání s novináři majitel farmy Karel Horák a jeho syn Jiří, který představuje 11. generaci sedláků v rodině Horákových. Karel Horák získal letos také ocenění v soutěži Zemědělec roku, kterou pořádá vydavatelství Profi Press, v kategorii Společensky odpovědný zemědělec – fyzická osoba.

Zuzana Fialová

Farma hospodaří zhruba na 600 hektarech půdy. Pěstuje pšenici, kukuřici, vaječnou žito. V živočišné výrobě se zabývá chovem skotu a prasat. Maso zpracovávají ve vlastní boudě a výrobě přímo na farmě. Kvůli nízkým výkupním cenám prasat by se podle farmářů samotný chov na hospodářství, kde týdně porazí zhruba 50 prasat, nevyplatil. Na kilogramu živé hmotnosti by podle Karla Horáka tržili kolem deseti korun, i po započítání dotací by se ztráta pohybovala kolem sedmi korun. Svlastními jatkami, třemi kamenými prodejny a s dodáváním do internetového obchodu ale podle něj už ekonomika produkce vepřového funguje. „V našich chovech jsme zavedli švýcarskou metodu krmení a chovu s důrazem na imunitu zvířat, která žijí v čistém prostředí a chov je prostý genetických modifikací, antibiotik a dalších nadužívaných medicín. Výsledkem je velice křehké a lehce stravitelné maso s krátkou dobou kuchyňské úpravy,“ doplnil Karel Horák s tím, že provozují i vlastní restauraci a penzion.

Na farmě stojí od roku 2012 bioplynová stanice s hodinovým výkonem 835 kilowatthodin (kWh). Na její provoz farmáři

hotelu, penzionu, kanceláři, dílen, poroden prasnic a sušení krmiva. Dále budeme zajišťovat vytápění pro okolní domy, které

čištěn na kvalitu CNG, který je určen pro pohon motorových vozidel. Výsledkem celého procesu je velmi kvalitní přirozené

energie nejenom pro svůj provoz. Chovy prasat a skotu na maso i mléko jsou tak méně energeticky náročné a zároveň stále zajišťují přirozené hnojivo pro zemědělské pozemky a pěstování rostlinných plodin. Prezident Agrární komory ČR Jan Doležal poznamenal, že živočišná výroba tak dokáže být nejenom částečně energeticky soběstačná, ale je nezastupitelná i pro rostlinnou výrobu. „Nejedná se o žádnou chemickou výrobu v továrnách, které energie pouze spotřebovávají. V případě lokálních zemědělců se maso zároveň nemusí převážet na velké vzdálenosti. A neposledním pozitivním argumentem je zajištění přírodního hnojiva pro zemědělské pozemky,“ doplnil. Pro kvalitní rostlinnou výrobu je totiž hlavní podmínkou půda s dostatkem živin. Ať už zemědělec pěstuje obilí pro potravinářské účely, zeleninu nebo jiné plodiny, nikdy se neobejde bez pravidelného doplňování živin do půdy v podobě hnojiv. Předseda Svazu chovatelů prasat Josef Luka k této farmě sdělil, že přestože chovatelé prasat čelí velkému tlaku

v podobě rostoucích nákladů, je tento příklad fungování farmy ukázkou, jakou cestou se zemědělci mohou vydat. Podle něj cena na jatečných prasat zůstávala během minulých deseti let přibližně stejná, výkupní cena za kilogram masa nyní klesá. Cena na pultech obchodů však podle dat Českého statistického úřadu přitom stoupá. „Chovy prasat si z doby minulé nesou nepopulární image, že jsou cítit a obtěžují své okolí. V tomto směru je dnešní realita zcela jiná. Jimky s kejdy jsou řešeny tak, aby byl minimalizován zápach. Rozvážení kejdy na pole bývalo také problematickým bodem, ale většinou je řešeno okamžitým zaoráváním,“ doplnil Luka.

Vepřové je v České republice stále nejoblíbenějším masem. Jeho spotřeba se pohybuje na úrovni 41,5 kilogramu na osobu za rok, v Evropské unii to je 45,9 kilogramu. Více než polovina vepřového masa se do ČR dováží, a to nejčastěji z Německa, Španělska a Polska.

V roce 2004 se v ČR chovalo 2,9 milionu prasat, vloni to už bylo jen 1,5 milionu prasat. ■

Prezident Agrární komory ČR Jan Doležal (zleva) a farmáři Karel a Jiří Horákové z farmy v Choťovicích na setkání novinářů
Foto Zuzana Fialová

využívají zejména hnůj, kejdu a kukuřici. Do bioplynové stanice dávají i zbytky z polí, které supermarkety kvůli například nesprávnému tvaru nechťejí prodávat. Farma je tak podle Jiřího Horáka energeticky soběstačná. „Část elektřiny spotřebujeme na farmě, zbytek je dodáván do sítě. Všechno vyrobené teplo využíváme k ohřevu teplé vody, vytápění

hotelu, penzionu, kanceláři, dílen, poroden prasnic a sušení krmiva. Dále budeme zajišťovat vytápění pro okolní domy, které

jsou ve výstavbě,“ popsal Karel Horák s tím, že farma spotřebuje 15 až 20 procent elektrické energie. Kromě podlah v chovech se lat vytápí třeba v létě sušárnu na krmivo.

V roce 2020 uvedli do provozu zařízení na energetické využití odpadu. „Zde zpracujeme všechny odpady vzniklé z provozu na farmě. Bioplyn je dále vy-

hnojivo, které aplikujeme na zemědělské pozemky,“ vysvětlil Karel Horák a poukázal na to, že využití moderních technologií má za cíl nejenom energetickou úsporu, ale hlavně zajištění produkce vepřového masa nejvyšší kvality.